KLINIK LABORATOR DIAGNOSTIKADA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH, MUAMMOLAR VA YECHIMLAR

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

18 aprel 2023 yil

O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi

www.ssv.uz

Toshkent tibbiyot akademiyasi www.tma.uz

Created with Icecream PDF Editor.
Icecream PDF Editor PRO

Raximberganov S.R., Raximova F.B. Klinik laborator diagnostika va informatika texnologiyalari uyg‘unlashuvi-zamon talabi ……	**354**
Saidov A.B., Madolimov A.M. Donor qonining yaroqsizlik sabablarini o‘rganish	**355**
Saidov.A.B., Kurbonova Z.Ch., Sayfutdinova Z.A., Shomansurova G.E. Qon komponentlarida bioximik ko‘rsatkichlar laborator tashxisi ….	**357**
Saidvaliev F.S., Subxanova A.X. Migren va zo‘riqish bosh og‘rig‘i bilan tashxislangan bemorlarda depressiya darajasini aniqlash ……..	**358**
Saidvaliyev F.S, Subxanova A.X “Migren Pro” mobil ilovasini migren tashxisi qo‘yilgan bemorlarda samaradorligini baholash ……	**359**
Samatova L.D., Bobojonova Sh.D. Donorlarda gemotransmissiv torch infeksiyalar	**359**
Samatova M.G‘. Vitamin B_{12} laborator tahlili va klinik ahamiyati	**362**
Sayfutdinova.Z.A., Yodgorova K.P. Ayollar salomatligi uchun qondagi temirning ahamiyati ……..	**363**
Sayfutdinova Z.A., Yodgorova K.P. Ayollarda gemoglobin darajasini aniqlash ahamiyati ……...	**364**
Sayfutdinova Z.A., Valijonova M.S. Homiladorlik davrida toksik gepatit kechishining ahamiyati ……	**366**
Sayfutdinova Z.A., Hidoyatova M.D. Laboratory diagnostics of salts in urine analysis ……...	**367**
Sayfutdinova Z.A., Khidoyatova M.D. Normative indicators of urine analysis ……	**369**
Sayfutdinova Z.A., Xidoyatova M.D. Peshob tuzlarining laborator diagnostikasi ……	**370**
Sayfutdinova Z.A., Xidoyatova M.D. Laboratoriyada vakutaynerlar-dan foydalanish ……	**371**
Sayfutdinova Z.A. Peshobni tayyorlashning umumiy qoidalari ……...	**373**
Sayfutdinova Z.A. Zimnitskiy sinamasi uchun ko‘rsatmalar ……...	**375**
Sayfutdinova Z.A., Xidoyatova M.D. Ikki va uch stakanli sinamalar …	**376**
Sayfutdinova Z.A. Peshobdagi diastaza va shaklli elementlar miqdorini o'rganish uchun yig‘ish ……	**378**
Sayfutdinova Z.A. Peshobdagi diastaza va shaklli elementlar miqdorini o'rganish uchun yig‘ish ……	**379**
Sayfutdinova Z.A. Reberg sinamasi uchun peshob yig‘ish va saqlash qoidalari ……...	**381**

Icecream PDF Editor.

VITAMIN B_{12} LABORATOR TAHLILI VA KLINIK AHAMIYATI

Samatova M.G‘.
Toshkent tibbiyot akademiyasi

Vitamin B_{12} (siyanokobalamin, kobalamin) normal gematopoez (qizil qon hujayralarining shakllanishi va etilishi) uchun zarur bo'lgan vitamindir.

Tahlil qilish uchun ko'rsatmalar: anemiya, ingichka ichakning surunkali yallig'lanish va anatomik nuqsonlari, atrofik gastrit, B_{12} vitamini etishmovchiligi tug`ma shakli diagnostikasi. Normadagi miqdori 208-963,5 pg/ml.

Vitamin B_{12} IFA immunoferment analiz orqali aniqlanadi. Material bemorning venoz qoni zardobi. Tahlil qat'iy ravishda och qoringa bajariladi. Oxirgi ovqatlanish va laboratoriyaga tashrif o'rtasida kamida 8 soat o'tishi kerak. Sinovdan 30 daqiqa oldin chekish, asabiylashish va jismoniy yuklama bajarish mumkin emas**.**

Normal vitamin B_{12} darajasi jinsga bog'liq emas. Faqat bemorning yoshi hisobga olinadi.

Vitamin B_{12} konsentratsiyaning oshishi jigar kasalliklari, o'tkir va surunkali gepatit, jigar sirrozi, jigar komasi, jigardagi xavfli o'smalarning metastazlari, leykemiya, surunkali buyrak etishmovchiligida kuzatiladi.

Vitamin B_{12} konsentratsiyaning kamayishi kuzatiladi:

1. Organizmda B_{12} vitaminining etarli darajada iste'mol qilinmasligi (qattiq vegetarian parhez, ona sutida kam vitamin miqdori).

2. Kobalamin so`rilishining buzilishi: malabsorbtsiya sindromi, oshqozon-ichak traktining turli qismlarini (oshqozon, ingichka ichak) olib tashlash, surunkali yallig'lanish kasalliklari va ingichka ichakning anatomik malformatsiyasi, atrofik gastrit, parazitar kasalliklar (ayniqsa, difillobotrioz), Addison-Birmer kasalligi, Altsgeymer kasalligi, alkogolizm.

3. Kobalamin almashinuvining tug`ma buzilishlari: metilmalonik atsiduriya, transkobalamin etishmovchiligi, Immerslund-Gresbeck sindromi (B_{12} vitaminini ichak devoir orqali tashishning tug'ma buzilishi).

Adabiyotlar.

1. Курбонова З.Ч., Сайфутдинова З.А. Лаборатор текширувлар учун материал олиш коидалари: ўқув қўлланма. Тошкент, 2023.

2. Курбонова З.Ч., Сайфутдинова З.А. Лаборатор текширувлар учун материал олиш коидалари: электрон ўқув қўлланма. Тошкент, 2023.

3. Курбонова З.Ч., Сайфутдинова З.А. Клиник лаборатор таҳлиллар учун биологик материал олиш қоидалари: ўқув - услубий қўлланма. Тошкент, 2023.

4. Babadjanova Sh.A., Курбонова З.Ч. Qon kasalliklari: o'quv qo'llanma. 2023, 156 b.

5. Kurbonova Z.Ch., Sayfutdinova Z.A. Laborator tekshirish uchun material olish qoidalari: elektron o‘quv qo‘llanma. Toshkent, 2023.

6. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A., Sayfutdinova Z.A. Laboratory work: study guide. Tashkent, 2023

7. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A., Sayfutdinova Z.A. Laboratory work: electronic study guides. Tashkent, 2023

Icecream PDF Editor.

8. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A., Sayfutdinova Z.A. Introduction to cytological diagnostics: study guide. Tashkent, 2023.

9. Kurbonova Z.Ch., Sayfutdinova Z.A. Klinik laborator tahlillar uchun biologik material olish qoidalari: o‘quv - uslubiy qo‘llanma. Toshkent, 2023.

10. Kurbonova Z.Ch., Sayfutdinova Z.A. Laborator tekshirish uchun material olish qoidalari: o‘quv qo‘llanma. Toshkent, 2023.

AYOLLAR SALOMATLIGI UCHUN QONDAGI TEMIRNING AHAMIYATI

Sayfutdinova.Z.A.,Yodgorova K.P
Toshkent Tibbiyot Akademiyasi

Temir odam organizmida muhim ahamiyatga ega.Odam organizmida hammasi bo’lib 5-6 g temir bo’lib,shulardan 65-70% gemoglobin tarkibida 20 %ga yaqini mioglobin tarkibida 10-15 % jigar, taloq va ko’mikda zaxira holatda bo’ladi. Uning faqat 1%ga yaqin qismi gem tutuvchi fermentlar tarkibida bo’ladi.

Organizmda temir almashinuvida muhim ahamiyatga ega bo’lgan transferrin hamda ferritin oqsillari mavjud.Transferrin –glikoproteid bo’lib,uning vazifasi temir to’planadigan va sarflanadigan to’qimalarga temir moddasini tashib berishdir.Uning qondagi konsentratsiyasi 0.4g/dl ni tashkil etadi. Ichakda temir transferringa o’xshash oqsil ishtirokida so’riladi va temir qondagi transferringa o’tadi. Ferritinning vazifasi esa transferrin oqsili tashib ketgan temirni zaxiralab borishdir. Transferrin hamda ferritin tarkibida Fe +3 ioni holatida bo’ladi. Organizmda temir moddasi yetishmasa, temir tanqisligi anemiyasi kelib chiqadi.

Metodlar. Tadqiqot uchun klinik material 2023-yil yanvar oyida Toshkent Shahar Gemostaziologiya Markazida olib borildi. Bunda 138 nafar ayollar kasallik tarixidagi bioximyoviy analizlardan olindi. Bemorlarning yoshi 19-39 yoshli bemorlar 95.65% ; 40-49 yoshli bemorlar 1.45%; 50-69 yoshli bemorlar 2.17%; va 70 yoshdan yuqori bemorlar esa 0.72%ni tashkil etdi. Bunda bioximyoviy analizlardagi temir moddasining miqdori o’rganildi.

Natijalar. Temir normasi plazmada 6.6-27 mkml/l ni tashkil etadi. 121ta (87.68%) bemorlarda temir moddasi normada,12ta (8.7%) bemorlarda temir gemoxromatoz holatida, 5ta (3.62%)bemorlarda temir tanqisligi anemiyasi kuzatilgan.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda temir moddasi normada bo’lgan ayollar bemorlarning asosiy qismini tashkil etadi.

Adabiyotlar.

1. Бабаджанова Ш.А., Курбонова З.Ч., Мадрахимов А.Л. и др. Диагностика геморрагического синдрома у беременных // Актуальные научные исследования в современном мире. - 2017. - №2-3 (22). - С. 55-60.

2. Бабаджанова Ш.А. Курбонова З.Ч. Сравнительная эффективность препаратов Аденозина и АТФ при лечении приобретенной тромбоцитопатии // Медицина будущего от разработки до внедрения. Оренбург, 2019. – С. 483.

3. Иноятова Ф.Х., Бабаджанова Ш.А., Курбонова Н.Н., Курбонова З.Ч. Гемостаз: основные принципы функционирования, методы оценки,

Icecream PDF Editor.